

INVESTIGATIVE NETWORK ALBANIA

Politikat Editoriale të Platformës së Shkrimeve Investigative

“Investigative Network Albania (INA)”

PËRMBLEDHJE

Udhëzues për Gazetarët/Redaktorët

Sfida më e madhe e jona, dhe më e rëndësishme është BESIMI.

Qëllimi i ktij Udhëzuesi është mbi të gjitha, të mbrojë dhe forcojë lidhjen e besimit midis gazetarit dhe lexuesit (në print apo në internet), por dhe të mbrojë integritetin dhe paanshmërinë që ne ofrojmë nëpërmjet gazetarisë.

Nëpërmjet materialeve tona, ne kemi si qëllim të kërkojmë dhe të themi të vërtetën, të edukojmë dhe të informojmë lexuesit tanë.

Ky Udhëzues, nuk është pjesë e ndonjë kontrate specifike me gazetarët, as kusht për punësimin e tyre, por është një udhërrëfyes që përpiqet të vendosë disa standarde të detyrueshme për t'u ndjekur nga secili prej nesh për produktet të cilat do të publikohen në Platformën e Shkrimeve Investigative, gazetarë/redaktorë, me qëllimin e vetëm: raportimin e lajmeve sa më të saktë dhe të paanshëm, duke mbrojtur në këtë mënyrë pavarësinë, reputacionin dhe pozitën e secilit gazetar.

Qëllimi ynë është që tju shërbejmë të gjithë audiencave, me cilësi maksimale. Ne jemi të pavarur nga Qeveria apo çdo entitet tjetër qendror apo lokal, gjë që na siguron një panashmëri dhe përgjegjësi më të lartë.

Ky Udhëzues konsiderohet si një set rregullash mbi përmbajtjen editorial të produkteve që do të publikohen në Platformën e Shkrimeve Investigative, dhe të gjithë ata gazetarë që do të zgjedhin të bashkëpunojnë me ne duhet t'i përmbahen atyre. Për çështje të papërfshira në këtë Udhëzues, referim do ti bëhet Kodit të Etikës, i gjendur në këtë adresë: <https://kshm.al/kodi-i-etikes-se-gazetarit/>

1 PRAKTIKA PROFESIONALE

Saktësia

Ne jemi të përkushtuar për të arritur saktësinë e duhur në të gjithë prodhimet tona. Por gjithashtu jemi të ndërgjegjshëm se edhe ky kriter mjaft i rëndësishëm ka kërkesa të ndryshme, sipas llojit të materialit. Kështu ka të tjera kritere saktësie një investigim, vëzhgim faktik, dokumentar historik, aktualitet ose lajm dite.

- Kontrolloni faktet dhe statistikat, duke identifikuar ato më të rëndësishmet;
- Vërtetoni autencitetin e provave dokumentare dhe materialeve dixhitale;
- Vërtetoni të gjitha pretendimet e bëra nga kontribuesit;
- Në përmbajtjen e lajmeve dhe çështjeve aktuale, saktësia është më e rëndësishme se shpejtësia;
- Duhet të përipiqemi të shohim ngjarje dhe të mbledhim informacion të dorës së parë. Kur kjo nuk është e mundur, duhet të flasim me burime të dorës së parë dhe, kur është e mundur, të vërtetojnë provat e tyre;
- Nuk duhet të mbështetemi në një burim të vetëm. Nëse mbështetemi te një burim i vetëm, ai duhet të jetë i besueshëm;
- Kur është e mundur, të regjistrojmë hulumtimet tona apo intervistat me burime që bëjnë akuza serioze. Në rrethanat kur regjistrimi mund të pengojë burimin, duhet të mbahen shënime të plota, mundësisht në kohë ose, nëse jo, sa më shpejt të jetë e mundur më pas;
- Edhe pse me burime të dukshme të besueshme informacioni, një informacion i marrë në internet mund të jetë i pa saktë. Kujdes kur merrni materiale nga interneti, duhet gjithmonë ta konfirmoni;
- Duhet të jemi skeptikë edhe për statistikat. kur raportimi ynë përfshin statistika. Në këto raste duhet të shpjegojmë qartë numrat, ti vendosim ato në kontekst, ti interpretojmë dhe duhen paraqitur sa më qartë me grafikë dhe duhet të jenë të atribuara;
- Duhet të kontrollojmë dhe verifikojmë informacionin, faktet dhe dokumentet, për të qenë sa më korrektë. Nëse nuk keni qenë në gjendje të verifikoni materialin, duhet ta atribuoni (referojuni burimeve) informacionin.

Verifikimi

Besimi në vërtetësinë dhe besueshmërinë e burimeve është thelbësore. Komunikimet dixhitale, sidomos në epokën tonë, ku lajmi lëviz me shpejtësi, gazetarët duhet të jenë të sigurt në sfidimin e besueshmërisë së informacioni. Për këtë arsye skepticizmi duhet të jetë pika fillestare për burimet në internet dhe e-mail, pasi raportimi paraqet sfida të shumta besueshmërie. Ne duhet të jemi këmbëngulës për atë që po kërkojmë dhe të bëhemi të besueshëm në atë që duam të arrijmë. ((p.sh. "Ne nuk kemi qenë në gjendje që të verifikojmë faktet në mënyrë të pavarur"). Mos e shprehni si fakt informacionin për ose nga dikush që nuk mundemi ta vërtetoni (p.sh., "Një student që thotë se ishte dëshmitare e trazirës", dhe jo "Një

student që ishte dëshmitar i trazirës"). Duhet të jemi të hapur me lexuesit duke thënë se cili medium është përdorur për të kryer një intervistë.

2 ATRIBUIMI

a) Citime anonime

Është e kuptueshme që njerëzit shpesh flasin më lirshëm nëse janë në kushte anonimati. Përdorimi i citimeve nga persona që dëshirojnë të qëndrojnë anonime shpesh hedh dritë mbi fakte e ngjarje që e ndihmojnë më shumë lexuesin të orientohet drejt të vërtetës sesa nëse një gazetar do të zgjidhte të mos i përdorte. Megjithatë duhet patur kujdes në përdorimin e burimeve anonime, pasi ata mund të kthehen në një kërcënim për seriozitetin e shkrimit.

Kur citoni një burim anonim, veçanërisht kur është duke bërë akuza serioze, ne duhet t'i marrim të gjitha hapat e duhur për të mbrojtur identitetin e tyre.

Në këto raste gjithmonë merrni parasysh nëse:

- Burimi është i besueshëm dhe në një pozicion që të ketë njohuri të mjaftueshme për ngjarjet e paraqitura;
- Një pretendim serioz nga ana e tij ndodhi ose u vërtetua pas regjistrimit;
- Është kërkuar një përgjigje ndaj akuzave serioze.

Pavarësisht se nuk mund ti përmendim burimet tona, ne duhet të jemi të sigurtë në lidhje me to.

Citimet anonome nuk mund të jenë një praktikë normale e shkrimeve apo prodhimeve të publikuara në platformë. Mund të ketë rrethana të veçanta kur citimet anonime mund të përdoren, por ato do të përdoren rrallë - dhe vetëm pas konsultimit me redaktorin përgjegjës. *Në çdo rast, gazetari është i detyruar, në rast të një kërkesë të paraqitur nga ana e Oficerit të Përshtatshërisë të paraqesë burimet e informacionit të tij të cituar si anonim. Në asnjë rast ky burim nuk do të ndahet me persona të tretë, Brenda apo jashtë projektit të Platformës së Shkrimeve Investigative.*

Viktimat ose viktimat e pretenduara të disa veprave penale, përfshirë dhunimin dhe shumicën e veprave penale me një element seksual, kanë të drejtë gjatë gjithë jetës për të mos u identifikuar si viktimat të këtyre veprave penale. Kjo e drejtë ekziston, pavarësisht nëse krimi i pretenduar është raportuar në polici apo jo. E njëjta gjë vlen edhe për viktimat minorene, viktimat e martesave të detyruara, trafikimit të qenieve njerëzore, apo çdo viktimit tjetër e cila përfshihet në një nga kategoritë të cilat mbohen nga ligji në fuqi i Republikës së Shqipërisë. Një kujdes i veçantë do të duhet të tregohet edhe janë vetë anëtarët e familjes së viktimës që akuzohen.

b) Kontributorët/Autorët Anonimë

Mund të ketë raste të rralla kur mund të botohet edhe në një artikull me kontributor anonim ose me pseudonim. Artikujt e kontributeve anonime ose me pseudonim do të aplikohen vetëm në rrethana të jashtëzakonshme, për shembull kur siguria e autorit, privatësia ose jetesja e tij mund të komprometohet, atëherë me lejen e Bordit Editorial, Drejtuesve të Projektit dhe/ose Oficerit të Përshtatshërisë, mund të merret një vendim i tillë. Në këto raste, lexuesit duhet të ndërgjegjësohen se identitetet janë fshehur ose

mbajtur në fshehtësi për arsye sigurie. Një fakt i tillë do të bëhet i ditur dhe në artikullin/prodhimin e publikuar.

c) Të drejtat e autorit

Gazetarët/Kontributorët/Organizatat Jo-Fitimrurëse/Organizatat Mediatike nuk duhet të përdorin në asnjë rast materiale të prodhuesve të tretë, pa cituar burimin, përveç në raste të jashtëzakonshme, - për shembull kur burimi nuk mund të identifikohet - dhe vetëm me lejen e Oficerit të Përshtatshmërisë. Edhe nëse merren citime nga media të tjera, ata duhet të citohen.

Gazetarët/Kontributorët/Organizatat Jo-Fitimrurëse/Organizatat Mediatike priten që çdo material të prodhuar/publikuar në kuadër të kontratës së prodhimit të shkrimeve/sub-grantimit, ta bazojnë në krijimtari origjinale (të prodhuar vetë). Është rreptësisht e ndaluar të përdoren foto/video/citime të mediave apo prodhuesve/botuesve të tretë pa cituar burimin. Në rast përdorimit të shërbimeve të videove/fotove stock, Gazetari është i detyruar të citojë burimin e produktit dhe paraqesë prova të blerjes së produktit me rast të paraqitjes së kërkesës nga ana e Oficerit të përshtatshmërisë.

ç) Regjistrimet e fshehta

Përdorimi i regjistrimeve të realizuara fshehtas, përgjime, investigues privatë, kamerat e trupit janë rreptësisht të ndaluara në kuadër të produkteve të kontraktuara apo nën-grantuara nga projekti, përveçse kur janë miratuar paraprakisht nga Oficeri i Përshtatshmërisë, rast pas rasti.

d) Korigjimi i gabimeve

Nëse ndodh që vihen në dispozicion të Grupit të Punës fakte serioze të cilat vërtetojnë se është bërë një gabim faktik në përmbajtjen e artikullit/produktit të publikuar, ai duhet të korigjihet sa më shpejt nga Gazetari/OJF/Organizata Mediatike që e ka prodhuar, në mënyrë të qartë dhe të përshtatshme, brenda një afati sa më të shkurtër. Pasaktësia mund të çojë në një ankesë me kosto. Në rast të ngritjes potenciale të një litigimi civil apo penal, për shkak të pavërtetësisë së fakteve të produkteve të publikuara, përgjegjësia do të qendrojë në çdo rast me Gazetarin/Organizatën Jo-Fitimrurëse/Organizatën Mediatike prodhuese.

3 OBJEKTIVITETI

a) Diversiteti i Opinioneve

Në të gjithë prodhimet tona, ne duhet të jemi gjithëpërfshirës, duke reflektuar larmi mendimesh. Shumëllojshmëria e mendimit mund të mos kërkojë thjesht një gamë të gjerë politike dhe kulturore, por, në raste, edhe pasqyrimi i variacioneve urbane dhe rurale, të vjetërit dhe të rinjtë, të varfërit dhe më të pasurit, etj. Mund të përfshijë eksplorimin e perspektivave në bashkësi të ndryshme, grupe interesi dhe zonat gjeografike.

b) Pësia e duhur

Paanësia nuk kërkon domosdoshmërisht diapazon të perspektivave ose mendimeve që duhet të mbulohen në mënyrë të barabartë në të gjithë prodhimet tona. Në vend të kësaj, ne duhet të kërkojmë të arrijmë “peshën e duhur”. Për shembull, pikëpamjeve të pakicave në mendim nuk duhet

domosdoshmërisht t'u jepet rëndësi ose peshë e ngjashme me ato ato që kanë më shumë mbështetje në qendrimin e pranuar qytetar.

c) Subjektet e diskutueshme

Ne duhet të zbatojmë paanësinë e duhur për të gjitha çështjet. Një subjekt i diskutueshëm mund të jetë çështje publike, mund të jenë polemika politike ose industriale. Ka mundësi gjithashtu të jetë një polemikë brenda fesë, shkencës, ekonomisë, kulturës, etikës ose ndonjë çështje tjetër. Kur kemi të bëjmë me çështje "të diskutueshme", ne duhet të sigurojmë një pamje të gjerë dhe perspektivave të veçanta duhet tu jepet pesha dhe rëndësia e duhur, veçanërisht kur polemika është aktive. Opinioni duhet të dallohet qartë nga fakti.

Për të vendosur nëse një polemikë do ta pasqyrojmë në artikull/product, duhet të kemi në konsideratë:

- nivelin e debatit publik;
- sa aktuale është tema;
- ndjeshmëria e audiencës në drejtim të besimeve fetare apo çështjeve kulturore;
- nëse subjekti është një çështje me rëndësi të veçantë kombëtare, rajonale që përbën të paktën një pjesë të konsiderueshme të audiencës;
- një shqyrtim të arsyeshëm nëse tema është serioze;
- dallimi midis çështjeve të bazuara në fakt dhe ato që janë çështje mendimi/opinion.

ç) Konsensusi

Ka disa çështje që mund të duket se janë pa polemika, dhe që mbështeten nga konsensusi unanim i mendimit. Detyra jonë është, edhe nëse nuk mund të jetë as e nevojshme, as e përshtatshme të kërkojmë zëra të opozitës, në raportimin tonë nuk duhet të përdorim gjuhën dhe tonin, i cili duket se pranon konsensusin e marrë si fakt apo të vetëkuptuar.

d) Miratimi i tekstit para publikimit (copy approval)

Askujt (subjekte të artikujve) nuk i jepet e drejta që të shohë një kopje të materialit para publikimit dhe të japë miratimin. Në raste të caktuara, mund tu vihen në dispozicion varianti final apo citate të caktuara, por pa patur mundësi që ta ndrshojmë varaintin. Në thelb, metoda e miratimit të shkrimit, si një mënyrë për të siguruar intervista apo bashkëpunim duhet shmangur.

dh) Trajtimi abuziv ose përçmues

Gazetarët/Organizatat Jo-Fitimprurëse/Organizatat Mediatike nuk duhet të përdorin materiale që përmbajnë gjuhë urrejtje dhe ka të ngjarë të inkurajojë veprimtari kriminale ose të abuzohet një kategori të caktuar të popullsisë. Si të tilla do të konsiderohen materiale që përmbajnë pamje ose fjalë me përmbajtje abuzive apo që nëncmojnë individë, grupe, fe ose komunitete, të cilat nxisin, promovojnë urrejtjen në bazë të aftësisë së kufizuar, etnisë, gjinisë, ndryshimit të gjinisë, kombësisë, racës, fesë ose orientimit seksual. Nëse vendoset të përfshijnë kontribute nga individë apo organizata ekstreme, kjo duhet të ketë një argumentim të forte pranë Oficerit të Përshtatshmërisë.

e) Gjuha e përdorur

Gazetari duhet të bëjë kujdes që të mos përdorë fjalë të zhargonit, që mund të duken si ofendim. Përdorimi i fjalëve me konotacion negativ/fyese lejohet vetëm kur mendohet se është e nevojshme për të identifikuar një pjesë apo portretizuar një karakter në artikull. Bëni kujdes një fjalë e tillë duhet gjithmonë të jetë brenda thonjzave, si ligjëratë e drejtë. Shmangni përdorimin e fjalëve të tilla me kuptim fyes nga titujt.

ë) Raportimi i krimit

Në asnjë rast Bordi Editorial/Platforma nuk do të miratojë/publokojë histori ose ngjarje që duket sikur glorifikojnë persona të përfshirë në krim, apo organizata të ndryshme kriminale. Këtu përfshihen edhe intervista me anëtarë të një organizate kriminale, apo të penduar, ose familjarë të tyre që mund të krijojnë një perceptim të gabuar tek lexuesit. Kujdes i veçantë duhet treguar për të rrëfyer metodat që ata ndjekin për të kryer një krim, që mund të jenë lehtësisht të imitueshme, duke qenë se materiali mund të aksesohet lehtësisht on-line nga grupe të ndryshme.

4 PRIVATËSIA E SUBJEKTEVE TË SHKRIMIT/VIDEOVE/FOTOVE

a) Privatësia

Në përputhje me Ligjin për të Drejtat e Njeriut ne besojmë në respektimin e privatësisë. Gazetaria sot mund të ndërhyrje në jetën private, por ne duhet të shmangim ndërhyrjen në privatësinë e cilitdo individ, përveç nëse ka një interes të qartë publik për ta bërë këtë. Proporcionaliteti është thelbësor, siç edhe duhen shqyrtuar me prioritet çështjet e privatësisë. Kujdes duhet të tregohet edhe në lidhje me raportimin dhe publikimin, identifikimin e detajeve, të tilla si emrat e rrugëve dhe numrat, që mund t'u mundësojnë të tjerëve ndërhyrje në privatësi ose në sigurinë e personave që janë bërë objekt i mbulimit mediatic.

Për të qenë më të qartë, duhet të kemi gjithmonë parasysh këto 5 pyetje që duhet t'i bëjmë vetes në lidhje me një situatë të cilën ne e konsiderojmë ndërhyrje në jetën private:

1. Duhet të ketë një shkak të mjaftueshëm - ndërhyrja duhet të justifikohet nga shkalla e dëmit të mundshëm që mund të rezultojë prej saj;
2. Duhet të ekzistojë integriteti i motivit - ndërhyrja duhet të justifikohet në lidhje me të mirën publike që do të pasonte nga botimi;
3. Metodat e përdorura duhet të jenë në përpjesëtim me seriozitetin e historisë dhe interesin e saj publik, duke përdorur në minimumin ndërhyrjet e mundshme;
4. Duhet të ketë autorizimin e duhur - çdo ndërhyrje duhet të autorizohet në një nivel më i lartë dhe të ketë mbikëqyrjen e duhur;
5. Duhet të ekzistojë një perspektivë e arsyeshme e suksesit; ekspeditat e "peshkimit" nuk janë të justifikuara.

b) "Fshehja" e identitetit të dëshmitarëve dhe viktimave të krimit

Mund të ketë arsye ligjore pse identitetet e njerëzve të përfshirë në një gjyq nuk mund të raportohen. Nëse është është e nevojshme për të mbrojtur identitetin e viktimave të krimit dhe dëshmitarëve, normalisht nuk do të raportohet emri, asnjë adresë, asnjë fotografi, apo ndonjë e dhënë tjetër që mund ta bëjë të identifikueshëm personin. Duhet gjithashtu të kujdesemi që të mos identifikojmë ata indirekt nga ajo që njihet si "efekt bashkim figurash". Kjo ndodh kur raporte të veçanta, të cilat mund të jenë publikuar në media të ndryshme, japin detaje të ndryshme të një çështje të cilat, kur bashkohen, zbulojnë identitetin e personit të përfshirë. Rreziku është në nivelin më të lartë kur raportohet krimi seksual brenda familjes. Për shembull, ne duhet të kemi kujdes që të mos i referoheni inçestit aty ku dikush mund të identifikohet si viktimë. Në raste të tilla, incesti duhet të përshkruhet si një vepër e rëndë seksuale.

c) Fëmijët

Të gjithë ata që do të kenë fëmijë si pjesë të shkrimeve të tyre duhet të kenë një kujdes edhe më të madh.

*Duhet patur kujdes të veçantë kur keni të bëni me fëmijë (nën moshën 16 vjeç). Ndalohet rreptësisht fotografimi, pyetja dhe regjistrimi i fëmijëve pa miratimin paraprak të prindërve. Në çdo rast, snë dispozicion të subjekteve të shkrimit do të vihet një deklaratë miratimi, e cila duhet firmosur nga këta të fundit dhe do të depozitohet pranë Oficerit të Përshtatshërisë. Artikuj që përfshijnë ndërhyrje në jetën private të fëmijëve pa miratimin dhe pelqimin e tyre duhet te behen vetëm nëse ka një ka justifikim të fortë për mbrojtjen e inetersave publike.

Duke pasur parasysh se sa gjatë mund të qëndrojë online një artikull, duhet të merret në kosideratë edhe fshehja/sfumimi i identitetit të fëmijës në mënyrë që të mbrohet nga ngacmimet ndërsa rriten.

ç) Fëmijët dhe veprat seksuale

Shtypi nuk duhet, edhe nëse ligjërisht është i lirë ta bëjë këtë, të identifikojë fëmijët nën 16 vjeç që janë viktima ose dëshmitarët në rastet që përfshijnë vepra seksuale.

Në çdo raportim, që përfshin një vepër seksuale kundër një fëmije, duhet të kemi parasysh:

i) Fëmija nuk duhet të identifikohet.

ii) I rrituri mund të identifikohet.

iii) Fjala "incest" nuk duhet të përdoret kur mund të identifikohet një fëmijë viktimë.

iv) Duhet pasur kujdes që asgjë në raportim të mos nënkuptojë marrëdhëniet midis të akuzuarit dhe fëmijës

d) Raca

Raca, prejardhja etnike apo feja e dikujt nuk janë të dhëna që publikohen përveç nëse është informacion i rëndësishëm për historinë. Nuk raportohet raca e të dyshuarve për krime, për ti identifikuar përveçse është pjesë e rëndësishme e historisë ((p.sh. nëse krimi ishte krim urrejtjeje).

dh) Burimet

Burimet e premtuara të konfidencialitetit duhet të mbrohen me çdo kusht. Sidoqoftë, kur është e mundur, burimet e informacionit duhet të identifikohen sa më specifikisht që të jetë e mundur.

e) Spitalet

Gazetarët duhet të identifikojnë veten e tyre dhe të marrin leje përpara se të futen në zona jopublike të spitaleve ose institucioneve të ngjashme për të ndjekur historitë e tyre. Kufizimet në ndërhyrjen në privatësi janë veçanërisht të rëndësishme për hulumtimet në lidhje me individët në spitale ose institucione të ngjashme.

ë) Raportimi i Krimit

Të afërmit ose miqtë e personave të dënuar ose të akuzuar për krim në përgjithësi nuk duhet të identifikohen pa pëlqimin e tyre, përveç nëse është tejet e rëndësishme për historinë.

Një vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet pozitës potencialisht të prekshme të fëmijëve që dëshmojnë ose janë viktimat e krimit. Kjo nuk duhet të kufizojë të drejtën për të raportuar procedurat ligjore.

5 ETIKA PROFESIONALE DHE KONFLIKTI I INTERESIT

Pavarësia dhe integriteti është binomi që ne aspirojmë. Gazetarët në mënyrë të qartë kanë një jetë të tyre jashtë punës, kanë inetresa, hobi, bindje politike apo besime fetare, të cilat nuk kanë se përse të kufizohen për shkak të punës, por gjithashtu ata duhet të bëjmë shumë kujdes që interesat e jashtëm të mos bien ndesh me punën në gazetë në një mënyrë të tillë që mund të kompromentojë integritetin tonë editorial ose nuk i përmbahet llojit të transparencës që lexuesit tanë do të dëshironin.

Lexuesi ynë duhet të jetë në gjendje të besojë dhe të jetë i sigurtë se vendimet tona editoriale nuk janë të ndikueshëm nga interesat e jashtme, përfshirë politikën apo presione ekonomike/tregtare.

Konfliktet e interesit mund të ndodhin në çdo fushë të punës sonë, duke cënuar integritetin dhe besueshmërinë, ndaj është një kërkesë që i gjithë stafi duhet zyrtarisht të deklarojë çdo interes personal që mund të ndikojë në punën e tyre.

Në këtë kapitull të Kodi-t tonë ne po përpiqemi t'ju japim disa udhëzime, më shumë sesa rregulla që vlejné për secilin nga ne. Nëse jeni të punësuar si kolumnist - dhe keni mundësi të shprehni opinionet tuaja, - jeni më komod se sa një reporter, nga i cili pritet të paraqesë me cilësi dhe objektivitet një material.

a) Produktet komerciale

Asnjë gazetar apo profesionist i pavarur që ka marrëdhënia me Qendrën tonë nuk duhet të miratojë mbivendosje produktesh komerciale në produktin i cili do të publikohet në Platformën e Shkrimeve Investigative. Ata as nuk mund të përfshihen në reklama të tilla me qëllime marketingu.

b) Rreziku nga konflikti i interesit

Ekzitojnë katër fusha kryesore se si interesat nga aktivitetet e jashtme mund të çenojë produktet e parashikuara të publikohen në Platformën e Shkrimeve Investigative.

- rreziku i vënies në dyshim të paanësisë;
- rreziku se po mbrojmë interesa politike specifike;
- rreziku i vënies në dyshim të pavarësisë;
- rreziku se po mbrojmë interesat tregtare të një individi/grupi individësh, se kemi interesa marketingu, apo interesa në aktivitete të jashtme që kompromentojnë integritetin tonë.

c) Deklarata e konfliktit të interesit

1. Është gjithmonë e nevojshme të deklarohet kur gazetari është duke shkruar për një temë me të cilën ka një lidhje të rëndësishme/konsiderueshme. Kjo vlen si për gazetarët e pavarur (freelance), ashtu dhe për gazetarët pjesë e stafit të OJF-ve dhe Organizatave Mediatik të cilat do të përfitojnë grante nga projekti në fjalë. Deklarata duhet t'i drejtohet Oficerit të Përshtatmërisë, Brenda një afati sa më të shpejtë nga vërejtja e linjes së një konflikti potencial. Transparenca e plotë mund të nënkuptojë që nëse është e nevojshme ajo të publikohet ose në print ose në web. Mungesa e një deklarate në rast të konfliktit të interesit, mund të të detyrojë ndërmarrjen e hapave të nevojshëm nga ana e Oficerit të Përshtatshmërisë, për korrigjimin e situatës.

2. Thuajse asnjëherë, gazetari nuk duhet të shkruajë ose citojë një të afërm apo partner në një artikull, edhe nëse i afërmi/partneri është një ekspert në fushën në fjalë. Nëse, për ndonjë arsye, bëhet një përjashtim nga ky rregull, lidhja duhet të bëhet e qartë.

ç) Përfitimet

1. Qendra nuk do të lejojë asnjë pagesë, dhuratë ose avantazh tjetër që mund të verë në dyshim saktësinë, vërtetësinë ose pavarësinë e prodhimeve nën autorësinë e saj, apo të komisionuara. Çdo përpjekje për të nxitur trajtim të favorshëm editorial përmes dhuratave apo favoreve duhet t'i raportohen Oficerit të Përshtatshmërisë.

2. Duhet të trajtohet me shumë kujdes dhe të bëhet tejet e qartë se kur një kompani ajrore, hotel apo interes tjetër ka marrë përsipër koston e transportit ose akomodimin e një gazetari, si dhe çdo kosto tjetër të hasur gjatë përpilimit të një artikulli. Megjithatë këtyre "kontributorëve" duhet tu bëhet e qartë se pranimi i një shërbimi të tillë nuk e kushtëzon Qendrën për të vendosur nëse do ta raportojë apo jo këtë histori.

3. Gazetarët nuk duhet të ndikohen nga interesat komerciale - përfshirë interesat e reklamuesve - në përgatitjen e materialit për botim.

4. Dhuratat përveç atyre me një vlerë të parëndësishme (më pak se 50 USD) duhet të kthehen me mirësjellje ose mund të jepen për bamirësi.

d) Angazhimet Personale

Çdo gazetar gëzon të drejtën për tu angazhuar në shoqërinë civile, botën akademike. Sidoqoftë, gazetarët duhet të informojë drejtuesit e projektit nëse, në cilësinë e tyre si personel i kontraktuar, gjatë periudhës së kontraktimit, ata synojnë të:

- Paraqesin prova në gjykatë mbi një çështje e cila lidhet me artikujt nën përpilim;
- Kryesojnë forume ose seminare publike të organizuara nga OJF profesionale ose organizata tregtare mbi çështje e cila lidhet me artikujt nën përpilim;
- Ndërmarrin ndonjë punë të jashtme që mund të bjerë ndesh me detyrat e tyre kontraktore;
- Kryesojnë forume publike ose politike që do të transmetohen në çfarëdo mediumi për publikun, dhe që kanë lidhje të drejtpërdrejtë apo të tërthortë me artikujt nën përpilim;
- Përfaqësojnë ose japin dëshmi për ndonjë organ zyrtar në lidhje me materialin që është botuar në Platformën e Shkrimeve Investigative.

dh) Marrëdhëniet Personale

Gazetarët e kontraktuar nuk duhet të shkruajnë, fotografojnë ose gjykojnë lajme për një subjekt, i cili mund të ketë lidhje gjaku, martesë ose me të cilin gazetari ka një lidhje të ngushtë personale, financiare ose marrëdhënie romantike. Nëse gazetari gjendet në një situatë të tillë, ku ekziston mundësia e një konflikti interesi të mundshëm, duhet të njoftohet Oficeri i Përshtatshmërisë.

STANDARDED E DORËZIMIT TË ARTIKUJVE:

Shkrimi: Times në Roman

Madhësia e Shkrimit: 12

Hapsira mes Rreshtave: 1.15

Gjatësia e Artikullit: 1500-2500 Fjalë

Nr. Foto: Papërcaktuar (foto origjinale ose të blera pranë shërbimeve të fotografive stock)

Nr. Grafike: Papërcaktuar

Cilësia Video (ku aplikohet): 1920×1080-pixel (postim në Youtube dhe web) 1080×1080-pixel (postim në media sociale)

Cilësia Audio: 320 CBR kbps (audio origjinale ose e blerë pranë shërbimeve të audios stock)

FORMAT STANDARD I DORËZIMIT TË ARTIKUJVE

*Ky është një udhëzues i përgjithshëm i formatit të dorëzimit të artikujve për publikim në Platformë dhe nuk është e aplikueshme për të gjithë rastet. Për elementët specifik përbërës të vizibilitetit të produktit, drejtohuni tek Udhëzuesi i Vizibilitetit të Projektit.

Foto Cover/Video Cover

Titull: Aliquam eget congue enim

Autor: John Smith *(Në raste të kërkuara nga autori, dhe sipas parashikimeve kontraktuale, emri i autorit mund të rezervohet)*

Redaktor: (Nëse ka)

Nentitull 1: Maecenas maximus est non risus iaculis mattis.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi lobortis nibh diam, ac lobortis nisi laoreet eget. Cras ultricies nulla at metus venenatis, et efficitur quam semper. Proin in pharetra neque. Integer vel nibh vitae libero auctor tempor. Ut nec mattis ex. Fusce at orci scelerisque, facilisis urna vel, mollis mi. Sed vitae placerat nunc, ut hendrerit diam. Maecenas lacus leo, imperdiet quis nisi non, pulvinar tincidunt tellus. Suspendisse ultrices mauris eu leo suscipit, ut tincidunt urna hendrerit. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia curae;

Ut velit mi, consectetur ut tortor nec, molestie faucibus ipsum. Nulla sollicitudin mauris nulla, nec hendrerit sapien feugiat sed. Duis a velit maximus, facilisis felis et, pulvinar felis. Phasellus orci est, congue at iaculis tristique, ultrices id ante. Curabitur a nisl nec eros tincidunt imperdiet. Fusce suscipit tempor placerat. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos. Nunc sit amet nisi eget sapien rutrum rutrum eu id quam. Fusce et risus quis nisl vehicula ornare. In suscipit

tellus at enim dapibus, a scelerisque ex pretium. Aenean vel placerat diam. Nullam ut pulvinar risus, non porta ipsum. Maecenas at magna nec erat consetetur lacinia. Ut sed neque sed est dignissim auctor sit amet et ante. Nullam id lorem vulputate, venenatis erat sagittis, blandit nibh.

Nam semper neque ipsum, in lobortis justo interdum pretium. Aliquam eget congue enim. Morbi vitae ullamcorper elit. Nullam nec orci aliquam, gravida tortor nec, congue odio. Curabitur lacinia consetetur suscipit. In eget rhoncus ex, ut tempor libero. Suspendisse laoreet fringilla justo. Donec tempor dui sit amet dignissim cursus. Proin imperdiet congue mi suscipit fermentum. Sed tincidunt mi nec quam fermentum, id dignissim leo bibendum. Aliquam at libero tempor, sodales elit non, ultrices purus. Etiam viverra lectus eu leo efficitur rhoncus.

Curabitur ipsum elit, sagittis non dapibus sit amet, viverra at eros. Curabitur ac scelerisque dui, et viverra diam. Pellentesque scelerisque nisl libero, et volutpat nulla molestie non. Donec id sodales leo. Sed bibendum, lacus quis lacinia hendrerit, metus urna volutpat neque, a aliquet augue libero eu dui. Vestibulum in mauris dui. Vestibulum aliquet, massa nec viverra sagittis, odio nisl ultricies mauris, vitae mollis lacus nisl volutpat mauris. Vivamus sagittis molestie nunc non accumsan.

Foto

Foto 1. _____(Times New Roman, Font 10, Italic)

Nentitull 2: Praesent eu mauris risus.

Sed orci urna, interdum in cursus vitae, porta facilis massa. Maecenas maximus est non risus iaculis mattis. Nam aliquet mauris eget arcu tincidunt vestibulum. Sed quam quam, pellentesque a elementum vel, eleifend eget ligula. Phasellus laoreet volutpat massa eget tempus. Integer diam quam, luctus quis consetetur at, varius eget ante. Nullam fringilla libero sed enim hendrerit posuere. Suspendisse nulla mi, ultricies ut odio sed, sodales cursus leo. Proin vel nulla elit. Curabitur ipsum odio, varius aliquet efficitur eu, molestie ut enim.

Nam dictum dui eros, faucibus fringilla elit congue non. In hac habitasse platea dictumst. Suspendisse ac molestie turpis, ut commodo libero. Aliquam eu ligula placerat, cursus leo ac, molestie sapien. Mauris at sagittis leo. Nam rhoncus est id ante volutpat sollicitudin. Curabitur non tempor neque. Sed nec est varius, aliquet justo nec, facilis nulla. Ut porttitor eu felis dictum sodales.

Praesent pellentesque blandit erat. Nulla id velit pretium, elementum lacus vestibulum, tristique risus. Donec vitae dignissim arcu, quis hendrerit massa. Cras faucibus convallis ultrices. Integer eleifend nulla sit amet vehicula iaculis. Pellentesque feugiat sem et ex porttitor, at gravida quam molestie. Vivamus at libero hendrerit nisi commodo fermentum suscipit quis velit. Mauris vel orci sit amet justo accumsan faucibus. Quisque dictum hendrerit diam, faucibus luctus risus dignissim non.

Sed porta at orci non convallis. Nullam vel rutrum enim. Ut lectus ante, tempor a neque porta, elementum tincidunt diam. Pellentesque laoreet metus sed commodo dignissim. Nulla ligula nunc, gravida quis semper at, tempus eu massa. Praesent tempus pulvinar libero at ultricies. Ut tristique sagittis enim, quis consequat augue tempus in.

Praesent eu mauris risus. Mauris tristique ornare justo non hendrerit. Proin et nisi vitae velit posuere maximus quis eget odio. Integer id velit leo. Aenean mauris orci, condimentum quis pulvinar in, molestie porttitor metus. Pellentesque id aliquet felis. Pellentesque dignissim pulvinar erat, a pharetra mauris consequat vel. Vestibulum odio augue, convallis id diam at, rhoncus gravida orci. Maecenas pulvinar dolor volutpat magna sodales, eget rutrum sem semper. Phasellus vel molestie nunc. Sed interdum, nulla ac imperdiet consectetur, nisl lacus euismod velit, non fermentum ligula nisl ac ex. Donec ante ante, dignissim a scelerisque quis, ullamcorper non quam. Sed ut eros pellentesque, volutpat risus ullamcorper, tristique ex. Quisque enim neque, semper eu sem in, pretium mollis orci. Quisque quis enim ipsum. Vestibulum tristique non justo vel condimentum.

Nulla non lectus pellentesque magna semper venenatis. Ut egestas interdum magna pulvinar ultricies. Proin dictum quam lorem, vel commodo erat consequat a. Praesent dui nunc, accumsan et erat at, tempus fringilla augue. In eleifend accumsan arcu, eu elementum quam ullamcorper vitae. Integer dictum urna pellentesque lorem venenatis interdum. Nam bibendum lectus quis commodo venenatis. Nullam non malesuada sem, et condimentum sem. Nam ut semper lacus, ac finibus nisi. Praesent nec egestas turpis, non faucibus neque. Ut vitae ultricies lorem. Pellentesque in vulputate nisl. Donec egestas luctus massa eget auctor. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus.

Duis maximus commodo nibh sit amet viverra. Proin lacinia ante a odio tincidunt laoreet. Aliquam tristique, mi vitae interdum efficitur, leo metus sollicitudin mi, et placerat augue nunc in ligula. Aliquam id vulputate risus. Proin vitae orci at felis ultrices interdum vel sed felis. Donec dignissim, lacus nec ullamcorper finibus, leo lorem rhoncus libero, eget ullamcorper neque ex eget dui. Proin odio sapien, laoreet sed mi ac, tincidunt sodales ipsum. Phasellus ultricies congue viverra. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia curae; Donec id ullamcorper mauris, vel porttitor justo. Phasellus interdum purus lacus, id ultrices tellus hendrerit sed. Integer nisi orci, vehicula ac ligula in, ornare aliquet massa. In fringilla nulla non iaculis dictum. Praesent ut commodo justo.

Foto

Foto 2. _____ (*Times New Roman, Font 10, Italic*)

Nentitull 3: Aliquam tincidunt sed urna id consectetur.

Etiam egestas justo ligula, vitae volutpat eros posuere ut. Proin tincidunt ante nisl, ac consectetur mi hendrerit eget. Nulla a condimentum mi. Nunc et justo sit amet diam pharetra eleifend. Nulla ultrices ex eu risus pellentesque, sed volutpat lacus scelerisque. Integer erat odio, suscipit pretium varius non, tincidunt a nunc. Morbi vestibulum dui ante, ac sollicitudin neque consequat vel. Nulla aliquet gravida elit, at lobortis mauris fermentum sed. Aenean tincidunt, nunc in elementum rhoncus, neque velit condimentum arcu, nec dignissim nunc mauris et magna. Sed ut sem mauris. Cras facilisis libero vel tellus vulputate, vel sagittis odio mattis. Aliquam pulvinar est vitae sapien suscipit, ut posuere massa porttitor.

Proin dui purus, placerat ac mauris sed, dapibus ultrices ligula. Vivamus consectetur accumsan nisl ac maximus. In porttitor augue non ligula fringilla mollis. Maecenas at molestie mauris, et efficitur ligula. Nam augue enim, consequat vel velit quis, volutpat tristique odio. Nulla sollicitudin pulvinar eros, in accumsan nisi malesuada eu. Aenean luctus nisi eu lectus hendrerit tincidunt. Pellentesque convallis turpis a sagittis iaculis. Nulla id feugiat turpis. Praesent egestas blandit gravida. Phasellus massa nibh, pellentesque quis nulla nec, auctor blandit sapien. Aenean eu suscipit orci. Nunc sit amet nisl eu dui accumsan mattis. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia curae; Nullam eleifend lobortis tellus, ac varius enim dignissim vel.

Quisque in metus volutpat, lacinia est a, congue lectus. Aliquam erat volutpat. Sed ornare, tortor eu aliquet vehicula, turpis sapien ullamcorper leo, in dapibus leo nunc in nisi. Quisque imperdiet pharetra turpis, in varius dolor faucibus et. Cras ut bibendum lacus. Sed vestibulum, justo ac porttitor ullamcorper, mi elit elementum dolor, non varius dui sapien et tortor. Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Proin volutpat ut tortor vulputate egestas. Donec efficitur turpis nec libero venenatis, ut consequat lectus interdum. Suspendisse mauris lorem, volutpat ut magna at, auctor accumsan augue. Vestibulum a nulla eget sapien rhoncus gravida. Suspendisse tempor ac velit ac iaculis.

Integer maximus lorem ac elit sollicitudin molestie. Integer varius est nec eros efficitur cursus. Suspendisse iaculis malesuada nisi, et luctus dolor euismod et. Suspendisse potenti. Nulla sapien risus, tincidunt id tortor quis, finibus scelerisque risus. Phasellus sed auctor arcu. Nulla laoreet neque vitae ipsum placerat, quis tincidunt tellus aliquam. In at diam nunc. Nullam ultricies ligula vitae blandit molestie. Aenean quam mi, ultricies id eros quis, rhoncus aliquet elit.

Grafik

Grafik 1. _____ (Përshkrimi në Times News Roman, Font 10, Italic)

Nentitull 3: Nulla non ipsum velit.

hasellus nec quam aliquam, feugiat orci non, vulputate justo. Mauris dui tellus, aliquet id augue a, efficitur posuere dolor. Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Duis elementum sem dolor. Nulla facilisi. Suspendisse pharetra tincidunt mauris at scelerisque. In id ex nulla. Cras a semper lorem, vel gravida urna. Etiam mi urna, facilisis non massa ac, tempor faucibus odio. Nulla facilisi. Maecenas posuere porttitor nisl, ut pellentesque sem condimentum vel. Fusce eu euismod velit. Duis efficitur lobortis sapien eget sollicitudin. Curabitur eu augue gravida, sollicitudin neque ac, ultrices nisl. Fusce aliquet risus tortor, eu consectetur massa pulvinar quis.

Maecenas molestie mattis metus, porta elementum massa scelerisque sed. Aenean condimentum porta lectus, quis posuere eros interdum non. Aenean non sapien augue. Sed tempor nulla quis lectus semper condimentum sit amet eget lorem. Mauris bibendum libero sapien, vitae iaculis justo elementum ut. Donec ut nunc non odio feugiat sagittis a accumsan tortor. Nam tellus nulla, lacinia nec varius in, euismod vitae est. Mauris id enim ut tortor faucibus feugiat ac vitae augue. Mauris ullamcorper quis enim id fermentum. Mauris egestas sem tincidunt, pretium eros sed, mattis turpis. Donec fermentum varius est, vel faucibus nisi aliquet a. Phasellus rhoncus aliquam tellus, eget gravida ex placerat sit amet. Donec hendrerit efficitur odio ac scelerisque. Etiam dignissim odio et turpis tristique placerat.

Donec efficitur euismod consectetur. Ut lacinia mollis lorem nec rutrum. Phasellus a ex volutpat, pharetra felis sodales, dignissim tellus. Sed sit amet enim et dolor consectetur molestie. Duis eu lorem ac mi volutpat tristique ac et ligula. Vivamus commodo luctus ultricies. Fusce cursus erat ornare enim placerat, et suscipit quam mattis. In quis enim eros. Etiam risus velit, rhoncus sit amet posuere elementum, fringilla in metus. Nam faucibus fermentum augue, elementum dapibus nunc ullamcorper condimentum. Aenean faucibus ligula lorem, id efficitur nisl aliquam a. Duis posuere neque quis turpis tincidunt, aliquam vehicula neque tincidunt. Etiam a felis fringilla, malesuada velit at, vehicula nulla. Maecenas semper orci non diam sollicitudin, sed semper purus luctus.

Foto/Grafik

Foto/Grafik _____ (Times New Roman, Font 10, Italic)

Duis at leo eget justo feugiat placerat vel vulputate diam. Fusce hendrerit auctor tempor. Maecenas erat lorem, egestas quis turpis semper, tempus eleifend odio. Phasellus in maximus magna. Morbi non condimentum libero. Nulla sodales est et diam dictum, ut dapibus sapien rhoncus. Nullam nec lacinia mauris, ac iaculis diam. Donec vitae finibus velit. Curabitur sit amet eros mollis, posuere ligula eget, lobortis purus. Donec commodo rhoncus nunc a semper.

Phasellus condimentum lacus vel ipsum tincidunt iaculis. Proin ut nisi in leo tristique vehicula a nec metus. Praesent vitae lobortis magna. Fusce id odio mi. Maecenas sagittis, massa vel eleifend iaculis, mi libero venenatis dolor, id suscipit arcu turpis quis nisl. Praesent accumsan nunc eget risus pulvinar, sed faucibus erat luctus. Morbi finibus lacinia accumsan. Integer velit eros, lacinia eu pellentesque ut, sollicitudin quis purus. Vestibulum egestas lectus ac libero aliquet, eget rutrum mauris rhoncus. In faucibus augue erat, non ornare lorem lobortis a. Sed vestibulum massa sed ex pulvinar rutrum. Cras facilisis tempor dolor vel facilisis.

*Deklaratë mbi përgjegjësitë e donatorit

**Deklaratë mbi konflikte potenciale interesi (opsionale)

